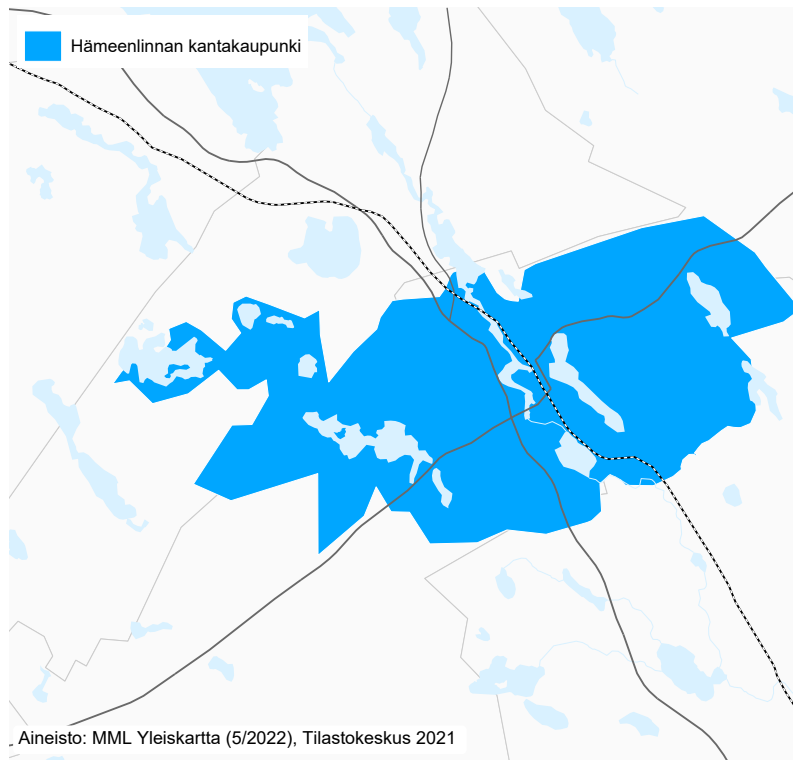

Henkilöliikennetutkimus 2021: Hämeenlinna

Sisältö

Asukkaiden kotimaanmatkat	1
Hämeenlinnan väestö	2
Kuljetapojen käyttö	3
Jalankulku ja pyöräliikenne	4
Joukkoliikenne	6
Henkilöautoliikenne	7
Liikkuminen ja autonomistus	9
Liikkuminen ja maankäyttö	10
Kunnan sisäiset matkat	11
Asumismuoto ja liikkuminen	12
Eri väestöryhmien liikkuminen	13
Matkan tarkoitus	14
Kulkumuotojen olosuhteisiin ja etätöihin panostaminen	16
Henkilöauton käytön vähentäminen ympäristösyistä	16
Luotettavuus	17
Muunnoskertoimet	17
Vertailu muihin seutuihin ja valtakunnalliseen tutkimukseen	18

Asukkaiden kotimaanmatkat

Hämeenlinnan asukkaat tekivät vuorokaudessa keskimäärin 2,2 matkaa ja niiden keskimääräinen yhteispituus oli 31 kilometriä.

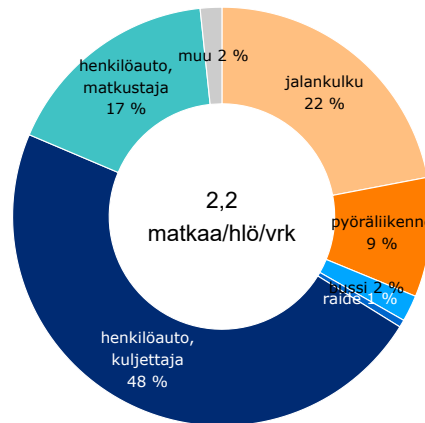
Kestävien liikkumismuotojen kuljetapaosuus oli 34 %. Kestävillä kuljetavoilla tarkoitetaan jalankulkua, pyöräliikennettä ja joukkoliikennettä.

Pääosa seudun asukkaiden matkoista oli vapaa-ajan matkoja. Työhön, koulunkäyntiin tai opiskeluun liittyviä matkoja oli 26 %. Matkoja, joilla jotakuta toista henkilöä saatettiin, haettiin tai vietiin, oli 17 % kaikista matkoista.

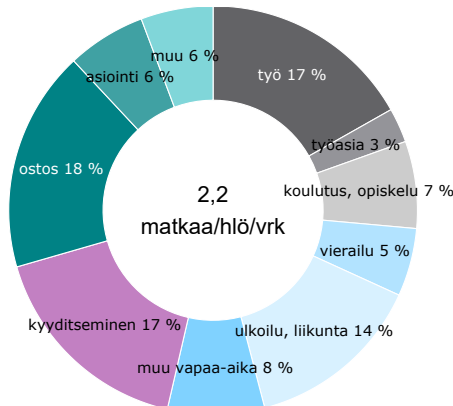
Keskimääräinen matkaluku vaihteli melko paljon eri puolilla Suomea. Kuljetapaosuudet ja matkojen keskipituudet vaihtelivat seudun maankäytöstä ja liikennejärjestelmästä riippuen.

Tulokset perustuvat vuonna 2021 toteutetun Valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen aineistoon, joka kattaa noin 20 700 yli 6-vuotiaan suomalaisen matkat. Kaikkiaan 321 Hämeenlinnan asukasta vastasi tutkimukseen. Tässä julkaisussa tarkastellaan Hämeenlinnan asukkaiden kotimaanmatkoja vuoden keskimääräisenä päivänä, ellei toisin ole mainittu. Tarkemmat tiedot tutkimuksen otannasta ja vastausasteesta löytyvät henkilöliikennetutkimuksen teknisestä raportista (www.hlt.fi).

Kuljetapojen käyttö

Matkan tarkoitus

KESTÄVIEN KULJETAPOJEN OSUUS MATKOISTA

34 %

LISÄTIETOJA

Tutkimuksen määrittämistä ja toteutuksesta löydät lisätietoja verkkoosoitteesta www.hlt.fi.

Lisäksi verkkosivuilta on saatavissa tutkimuksen muut julkaisut:

- Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus 2021
- Seutukohtaiset julkaisut
- Esite
- Faktakortit
- Tekninen raportti

RAPORTIN LAATIJA:
WSP Finland Oy

RAPORTIN VERSIOT:
Versio 1.4, 2024-05-21

Saavutettavuus: kaikkien tässä raportissa esitettyjen kaavioiden pohjana olevat tiedot löytyvät sivustolta www.hlt.fi taulukkomuodossa.

Hämeenlinnan väestö

Väestö

Tutkimuksen perusjoukko on kuusi vuotta täyttäneet henkilöt. Hämeenlinnassa asui vuoden 2021 lopussa noin 50 000 kuusi vuotta täyttänyttä.

Tutkimusaineiston perusjoukko alueittain

Alue	Perusjoukko
Hämeenlinnan kantakaupunki	49 687

Ajokortin haltijat

Hämeenlinnan 18 vuotta täyttäneestä väestöstä 81 %:lla oli tämän tutkimuksen mukaan voimassaoleva ajokortti.

Ajokortin hallinta Hämeenlinnassa iän mukaan.

Ikä	Osuus
18–34	73 %
35–54	90 %
55–64	93 %
yli 65	70 %

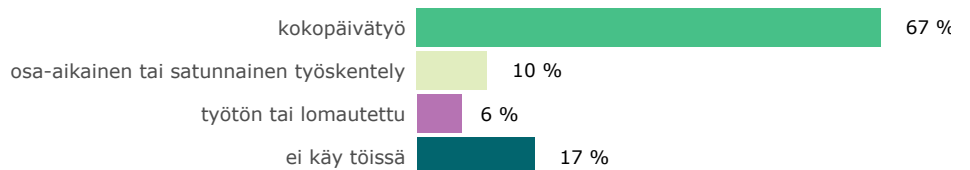
Koulutus ja työssäkäynti

Alla on esitetty, miten tutkimukseen vastanneet jakautuvat vastaustensa perusteella työmarkkina-aseman ja koulutusasteen mukaan. Tulokset voivat poiketa esimerkiksi Tilastokeskuksen vastaavasta tiedosta.

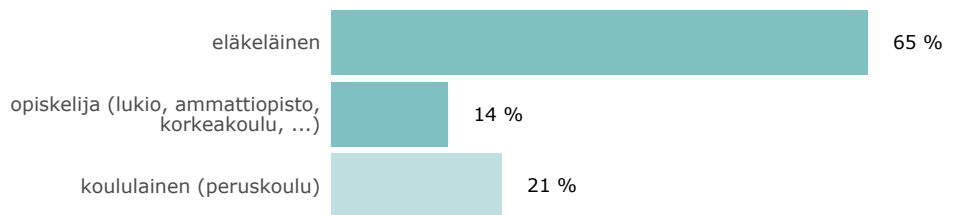
Hämeenlinnan väestön asema työmarkkinoilla

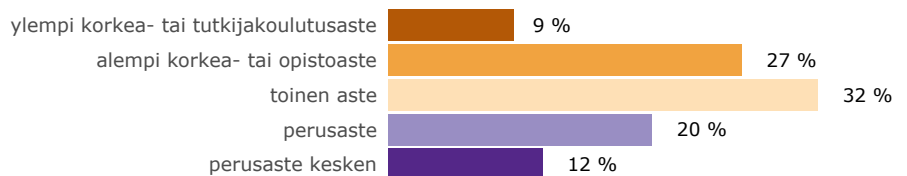
Hämeenlinnan 18–64-vuotiaiden työssäkäynti

Työvoiman ulkopuolisen väestön pääasiallinen toiminta

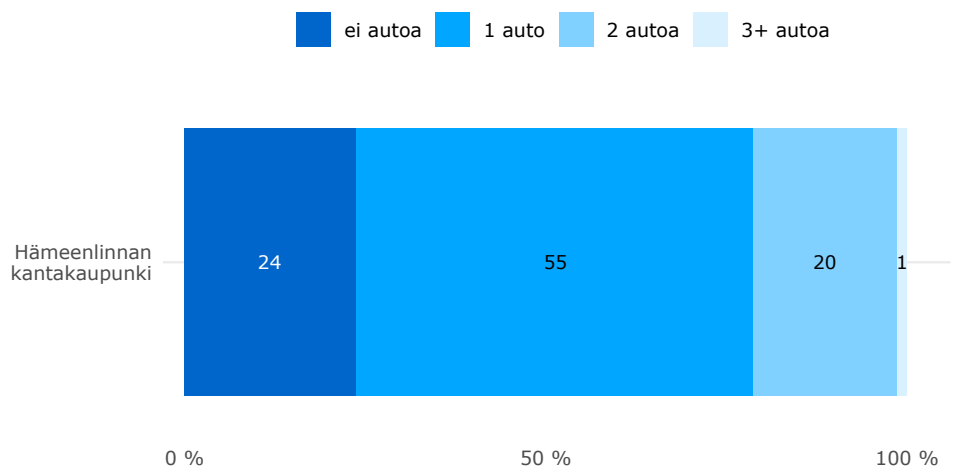

6 vuotta täyttäneen väestön koulutusaste

Asutokuntien autonomistus

Kotitalouksien autonomistus alueittain tutkimuksen mukaan

Kulutusapojen käyttö

Tunnusluvut

Viereisessä taulukossa on esitetty eräitä liikkumisen tunnuslukuja. Matkaluvulla tarkoitetaan vuorokauden keskimääräistä matkojen määrää henkilöä kohti laskettuna. Matkasuorite taas kuvaa keskimäärin yhden vuorokauden aikana liikuttuja kilometrejä. Kokonaismatka-aika on vuorokaudessa liikkumiseen käytetty aika.

Vuorokaudessa keskiertoasukas liikkuu kotimaanmatkoillaan 31 kilometriä ja käytti tähän aikaa 1 tunnin ja 3 minuuttia.

Matkojen keskipituuksiin ja -kestoihin kannattaa joukkoliikenteen osalta suhtautua varauksella, sillä tilastollinen vaihtelu on varsin suurta. Alle 30 havaittuun matkaan perustuvia keskiarvoja ei ole esitetty. Aineiston luotettavuus on kuitenkin riittävä kestävien liikkumismuotojen matkamääriin suhteutetun kulkutapaosuuden arviointiin sivulla 19 ilmoitettujen virhemarginaalien rajoissa.

Kulutusapausuudet matkan pituuden mukaan

Kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuus on suurimmillaan lyhyillä matkoilla ja henkilöauton keskipitkillä matkoilla. Pisimmillä matkoilla bussi ja juna kasvattivat kulkutapaosuuttaan.

Selite

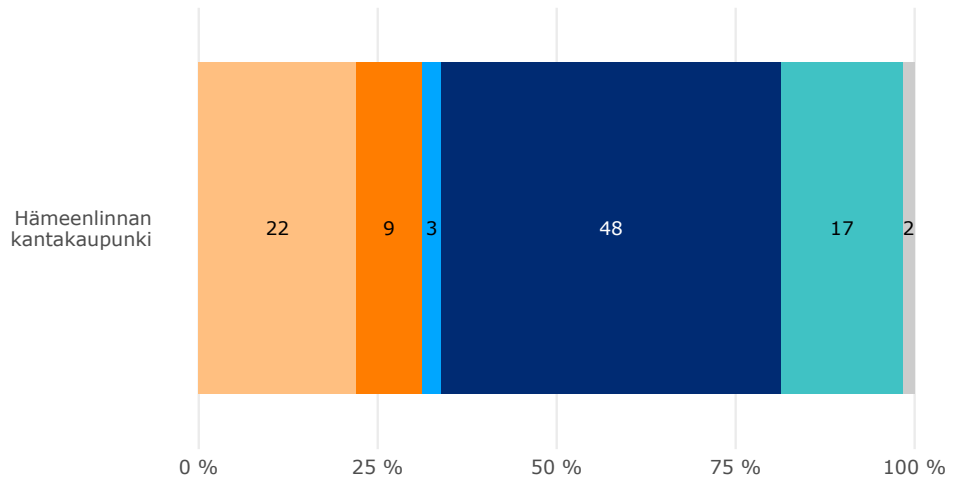
- muu
- henkilöauto, matkustaja
- henkilöauto, kuljettaja
- joukkoliikenne
- pyöräliikenne
- jalankulku

Liikkumisen tunnusluvut kulkutavoittain

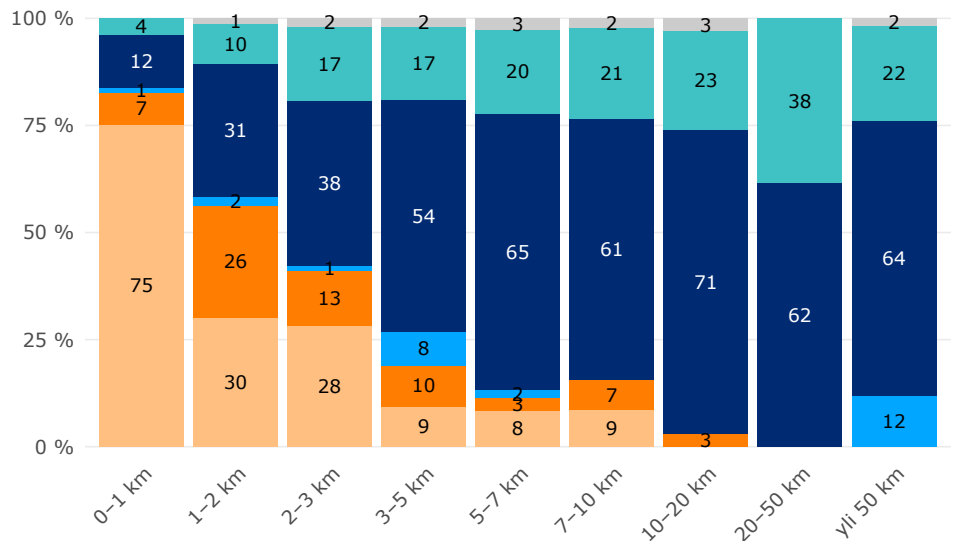
Kulkutapa	Matkaluku	Matkan keskipituus	Matkasuorite	Matka-aika	Kokonaismatka-aika
	matkaa/hlö/vrk	km/matka	km/hlö/vrk	min/matka	min/hlö/vrk
jalankulku	0,49	2,0	1,0	31	15
pyöräliikenne	0,20	3,3	0,7	29	6
bussi	0,05	-	1,0	-	2
raide	0,01	-	1,2	-	1
kestävät yhteensä	0,75	5,1	3,8	33	25
henkilöauto, kuljettaja	1,05	18	19	24	25
henkilöauto, matkustaja	0,37	22	8,1	29	11
muu	0,04	-	0,4	-	2
kaikki	2,21	14	31	29	63

Alle 30 havaintoon perustuvia keskipituuksia tai -matka-aikoja ei ole esitetty.

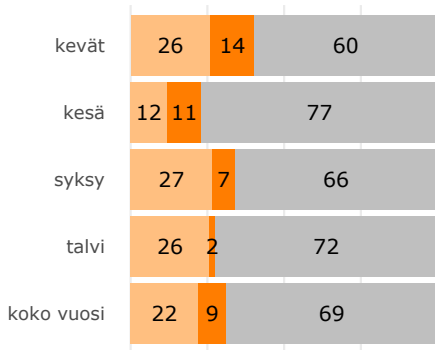
Kulutusapajakauma asuinalueen mukaan (prosenttia alueen asukkaiden matkoista)

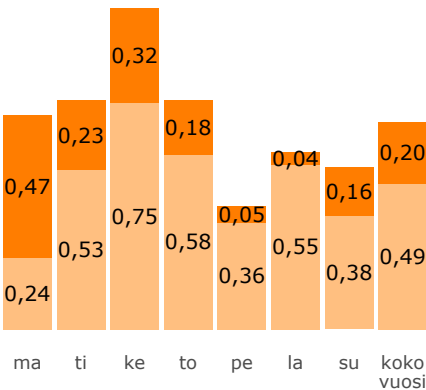
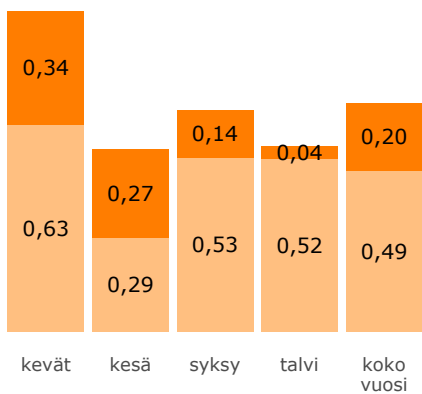
Kulutusapausuudet matkan pituuden mukaan (prosenttia pituusluokan matkoista)

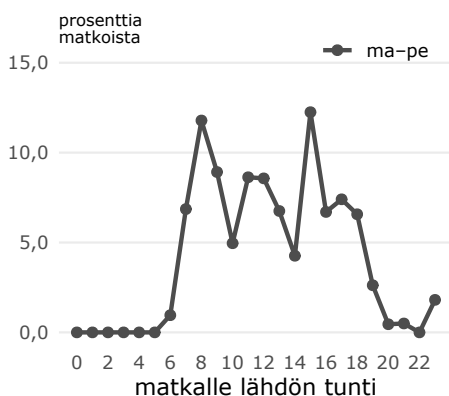
Osuus asukkaiden matkoista (%)

Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)

Jalankulun matkojen alkamisajankohta

Jalankulku ja pyöräliikenne

Vuodenaikavaihtelut

Ajallisia vaihteluja on tarkasteltu neljänä vuodenaikana. Vuodenajat on määritelty kaavioissa seuraavasti:

kevät: maaliskuu-toukokuu
 kesä: kesä-elokuu
 syksy: syysmarraskuu
 talvi: jouluhelmikuu

Jalankulku ja pyöräliikenne olivat osittain toisilleen vaihtoehtoisia kulkutapoja. Talvikuukausina jalankulku korvasi pyörällä tehtyjä matkoja. Sekä jalankulku- että pyörämatkojen määrä oli suurin keväällä.

Viikonpäivävaihtelut

Arkinen Hämeenlinnassa jalankulkuun käytettiin aikaa keskimäärin 14 minuuttia ja viikonloppuisin 19 minuuttia. Ero on merkittävä.

Pyörämatkoja tehtiin enemmän arkena kuin viikonloppuna. Eniten pyöräiltiin viikon alkupuolella.

Tuntivaihtelut

Arkipäivien jalankulku- ja pyörämatkoista suurin osa alkoi aamu- ja iltaseitsemän välillä. Viikonloppun lähtöaikoja ei analysoitu, koska havaittuja matkoja oli alle 100.

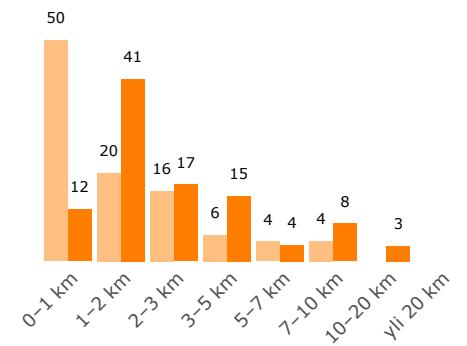
Pyöräliikenteen tuntivaihtelua ei voitu analysoida liian vähäisen havaintomäärän vuoksi (alle 100 matkaa).

jalankulku pyöräliikenne

JALANKULKU JA PYÖRÄLIIKENNE

Jalankululla tarkoitetaan kävelyä, juoksua ja jalankulkua erilaisilla apuvälineillä, kuten rollaattorilla, pyörätuolilla, potkukelkalla tai potkupyörällä, rullaluistimilla ja suksilla. Pyöräliikenteeksi luetaan liikkuminen tavallisilla ja sähköavusteisilla polkupyörillä, joiden enimmäisteho on 250W ja maksimivauhdus on 25 km/h. Tarkastelu sisältää matkat, joissa jalankulku tai pyöräliikenne ovat pääkulkutapana. Kaikkiaan Hämeenlinnassa tutkimusaineistossa oli 160 jalankulku- ja 64 pyörämatkaa.

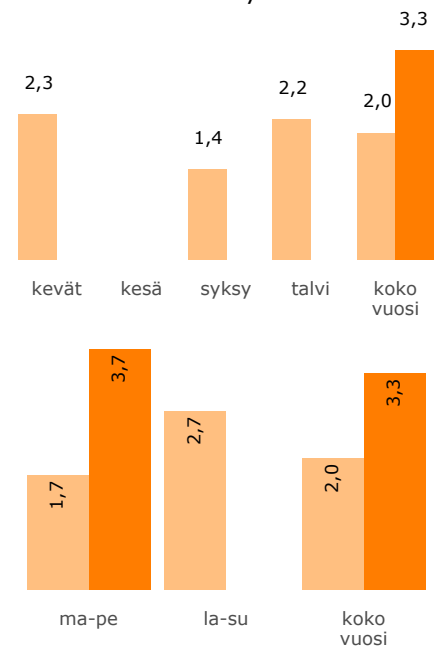
Matkojen pituusjakauma (prosenttia kulkutavan matkoista)

Jalankulku- ja pyörämatkojen pituuden mediaani on 1,0 kilometriä. Pyörämatkojen mediaani on puolestaan 2,0 kilometriä.

Matkojen keskipituus (km/matka)

Alle 30 matkaan perustuvia keskipituuksia ei ole esitetty.

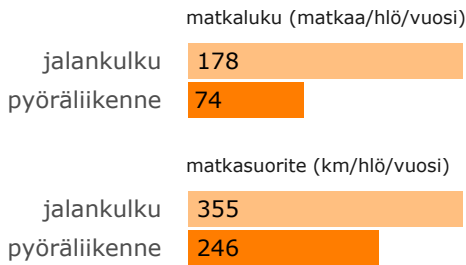
Jalankulun ja pyöräliikenteen matkakohteet ja matkojen tarkoitus

Merkittävin osa jalankulkumatkoista oli kotoa alkavia ja kotiin päättyviä lenkkejä. Jalan tehtiin paljon myös ostos- ja asiointimatkoja sekä työ-, koulu- ja opiskelumatkoja. Pyöräliikenteen matkojen tarkoituksia ei analysoitu vähäisen havaintomäärän vuoksi (alle 100 havaittua matkaa).

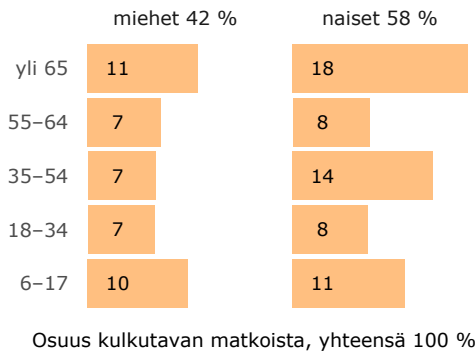
Vuodessa Hämeenlinnassa tehtiin henkeä kohti jalan keskimäärin 178 matkaa ja yhteensä näistä kertyi 355 kilometriä. Naiset kävelivät useammin kuin miehet.

Keskimäärin Hämeenlinnan asukas teki vuodessa pyörällä 74 matkaa ja ajoi 246 kilometriä. Naiset pyöräilivät miehiä useammin.

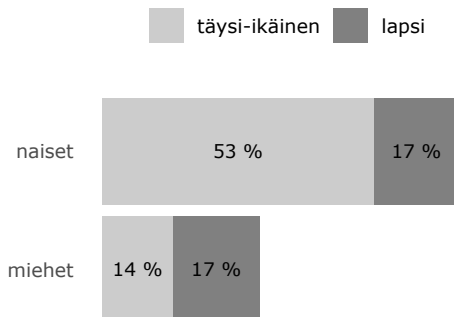
Vuosittainluvut

Jalankulkijoiden ikä- ja sukupuolijakauma

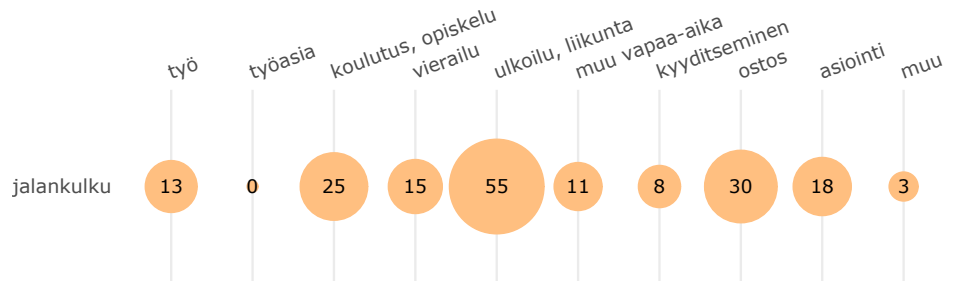
Pyöräilijöiden ikä- ja sukupuolijakauma

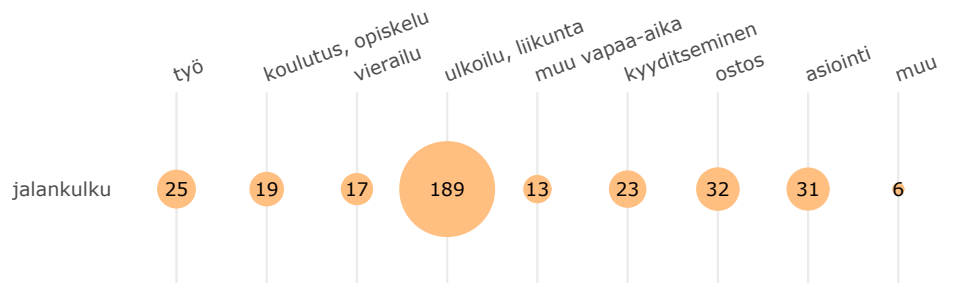
Jalankulkumatkojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä (matkaa/henkilö/vuosi)

Jalankulkumatkojen tarkoitus (matkaa/henkilö/vuosi)

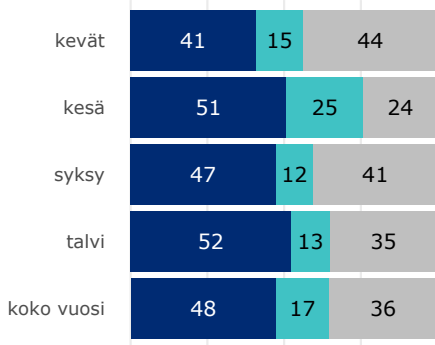
Jalan kuljetut kilometrit vuodessa (km/henkilö/vuosi)

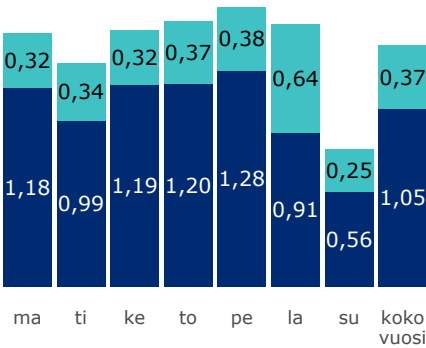
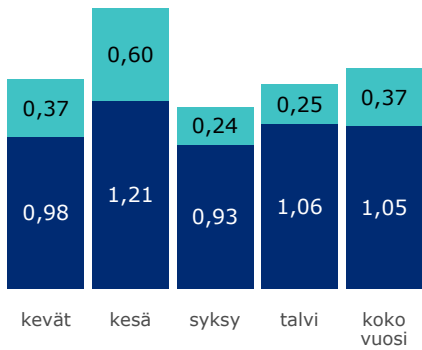
Joukkoliikenne

Hämeenlinnan joukkoliikenteen matkaluku oli 0,06 matkaa/henkilö/vuorokausi. Tarkempaa analyysiä joukkoliikenteen matkojen pituuksista sekä kohteista ja matkojen jakautumista iän, sukupuolen tai ajan mukaan ei voitu tehdä, koska Hämeenlinnan tutkimuksessa havaittiin ainoastaan 16 joukkoliikennematkaa.

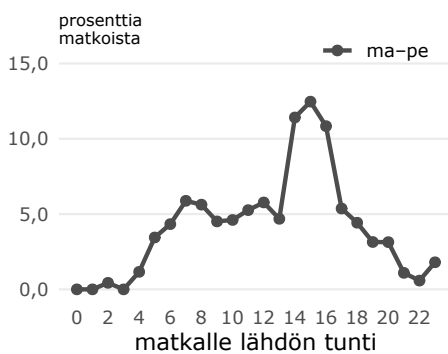
Osuus asukkaiden matkoista (%)

Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)

Kuljettajien matkojen alkamisajankohta

Kuljettajien viikonloppujen matkojen ja matkustajien matkojen alkamisajankohtia ei analysoitu vähäisen havaintomäärän vuoksi (alle 100 matkaa).

Henkilöautoliikenne

Vuodenaikavaihtelut

Henkilöautoilun kulkumuoto-osuuksien vaihtelut olivat eri vuodenaikoina melko vähäiset. Kesällä erityisesti henkilöautolla matkustajana tehtyjen matkojen määrä kasvoi.

Viikonpäivävaihtelut

Henkilöautolla liikuttiin vähiten sunnuntaisin. Matkustajana matkoja tehtiin eniten lauantaisin.

Tuntivaihtelut

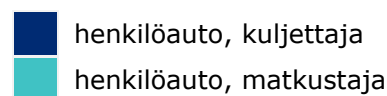
Arkinen henkilöautolla kuljettajana tehtyjen matkojen huiput ajoittuivat aamulla klo 6 ja 9 ja iltapäivisin klo 15 ja 18 välille. Iltapäivän liikennemäärien huippu oli selvästi aamua korkeampi. Tuntivaihtelun yksittäisten pisteiden heilahtelu johtuu pienestä havaintoaineistosta.

Henkilöautosuorite

Henkilöautolla kuljettajana ajettiin keskimäärin 18,6 ja matkustajana 8,1 km/hlö/vrk. Miehet tekivät kuljettajana tehdyistä matkoista 63 % ja suoritteesta 71 %. Matkustajana tehtyjen matkojen jakaumat on esitetty taulukossa alla.

Henkilöautossa matkustajana tehtyjen matkojen ja suoritteen jakauma iän ja sukupuolen mukaan

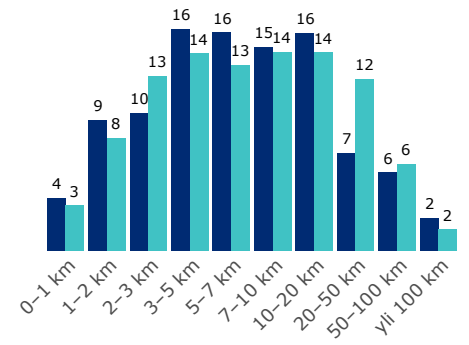
Ikä		Matkat	Suorite
6-17	miehet	19 %	35 %
	naiset	15 %	6 %
täysi-ikäinen	miehet	7 %	6 %
	naiset	59 %	54 %
		100 %	100 %

HENKILÖAUTOLIIKENNE

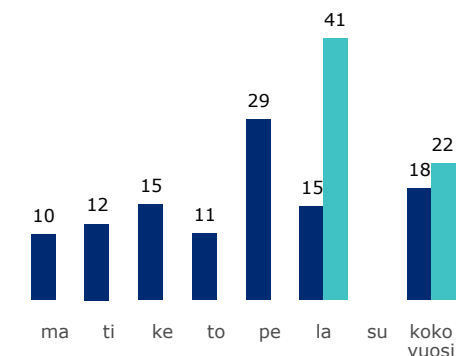
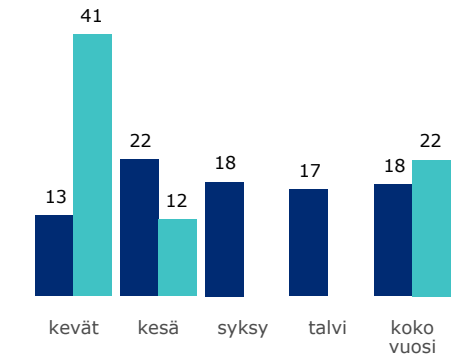
Henkilöautomatkoihin on tutkimuksessa luettu henkilöautolla ja pakettiautolla kuljettajana ja matkustajana tehdyt matkat. Matkoissa ei ole mukana taksilla tehtyjä matkoja. Menettely vastaa Eurostatin henkilöliikennetutkimuksen harmonisoinnista antamia suosituksia. Pakettiautolla ja taksilla tehdyt matkat ovat tarvittaessa eroteltavissa itse aineistosta.

Matkojen pituusjakauma (prosenttia/kulikutapa)

Matkojen keskipituus (km/matka)

Alle 30 havaintoon perustuvia keskipituuksia ei ole esitetty.

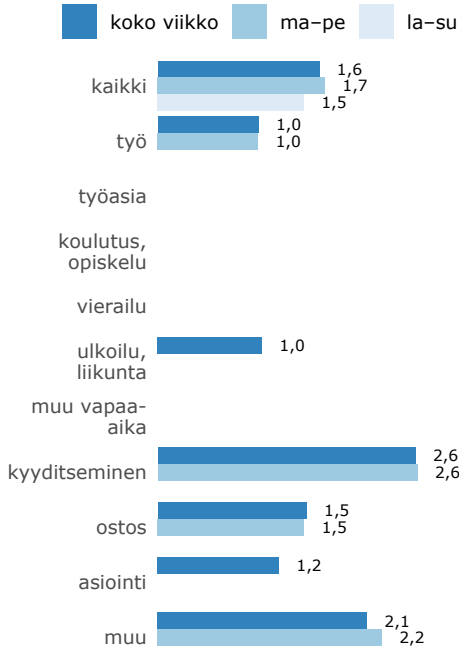

Autoliikenteen keskikuormitus, matkakohteet ja matkojen tarkoitus

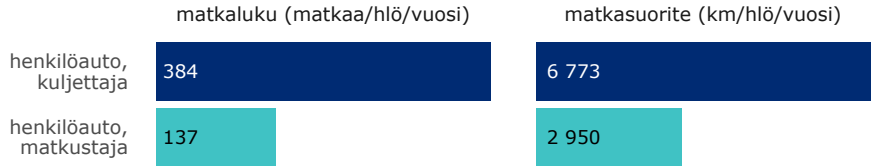
HENKILÖAUTON KESKIKUORMITUS

1,61 hlöä/ajoneuvo

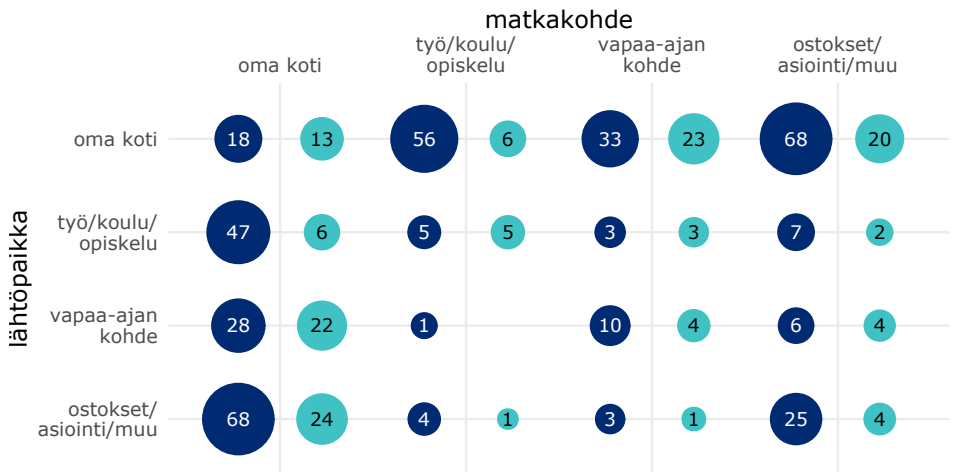
Henkilöauton keskikuormitus matkan tarkoituksen mukaan (alle 20 matkan tarkoituksia ei ole esitetty)

Vuosittainluvut

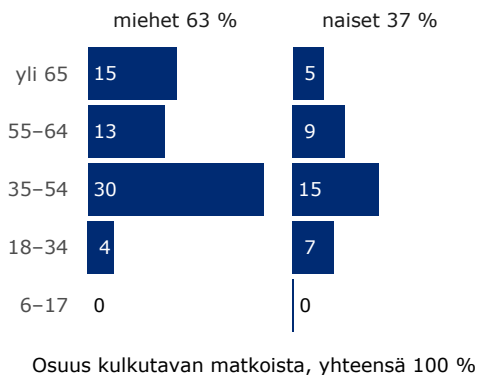
Henkilöautomatkojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä (matkaa/henkilö/vuosi)

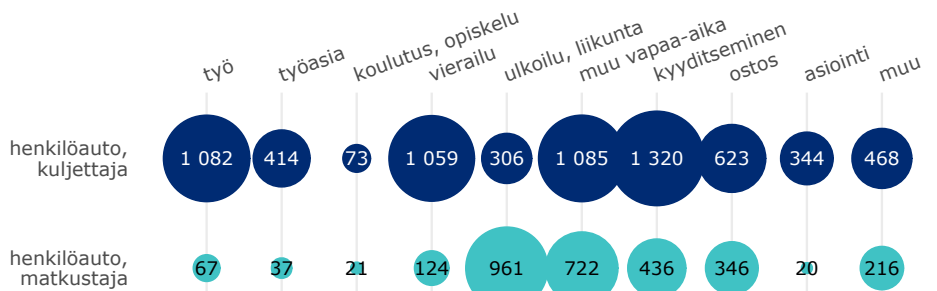
Henkilöautomatkojen tarkoitus (matkaa/henkilö/vuosi)

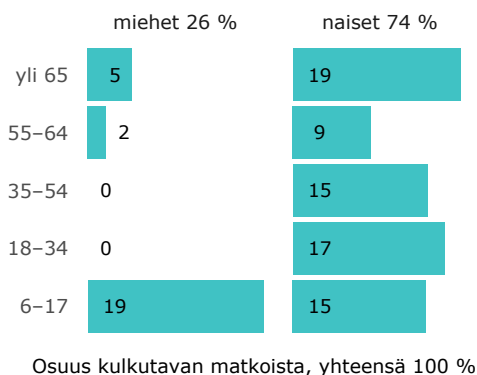
Henkilöauton kuljettajien ikä- ja sukupuolijakauma

Henkilöautolla ajatut ja matkustetut kilometrit matkan tarkoituksen mukaan (km/henkilö/vuosi)

Henkilöauton matkustajien ikä- ja sukupuolijakauma

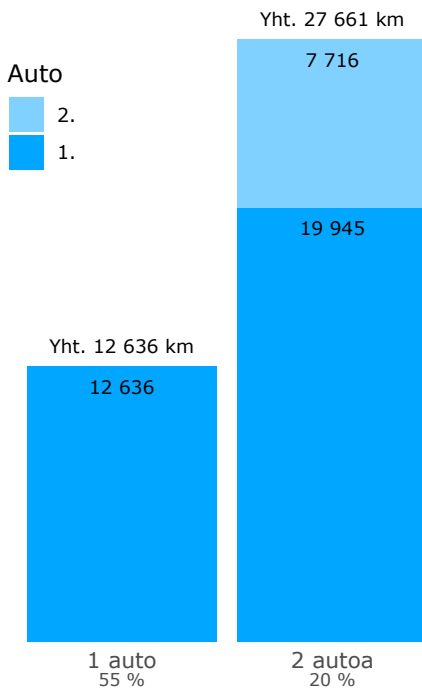
Liikkuminen ja autonomistus

Hämeenlinnan asukkaat liikkuvat sitä vähemmän jalan, polkupyörällä ja joukkoliikenteellä, mitä useampi auto taloudessa oli. Taloudessa olevilla autoilla myös ajettiin sitä enemmän autoa kohden, mitä enemmän autoja taloudessa oli. Viereisessä kuvassa on esitetty kulkutapaosuudet sen mukaan, kuinka monen auton taloudessa henkilö asuu.

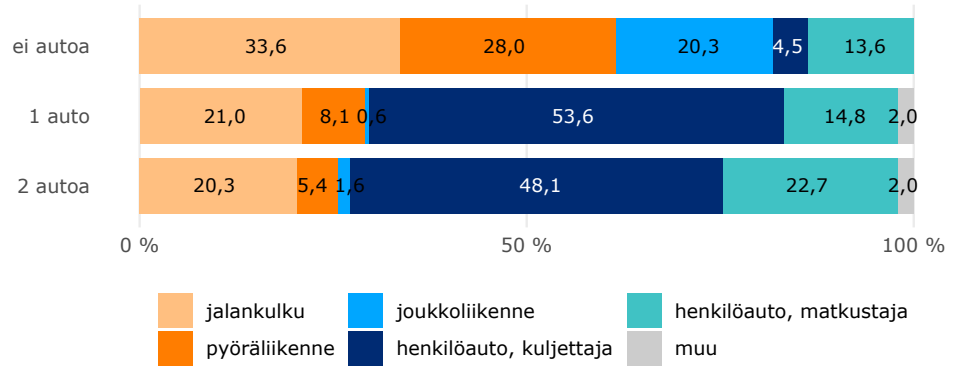
Pääpiirteittäin autonomistus kasvoi asteittain, mitä kauempana seudun ydinalueista asuttiin. Asiaa on tässä havainnollistettu kaupunki-maaseutuoluokituksen avulla. Luokituksen mukaiset vyöhykkeet on esitetty kartalla.

Kolmen auton kotitalouksia havaittiin hyvin vähän (alle 30 kotitaloutta), joten kolmen auton talouksien suoritteita ja kulkutapaosuuksia ei voida esittää.

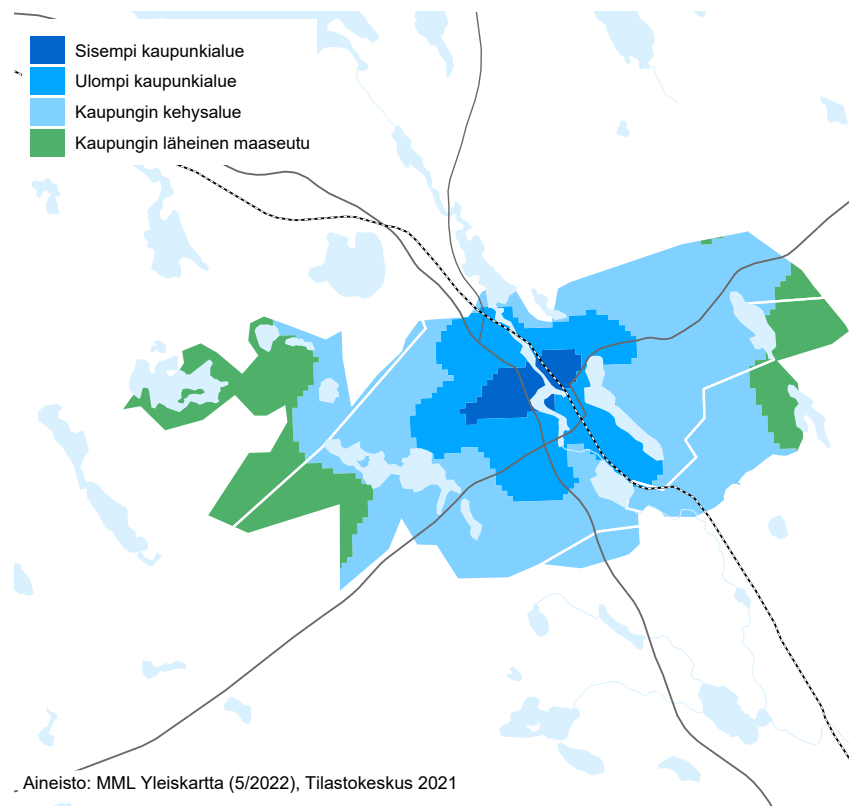
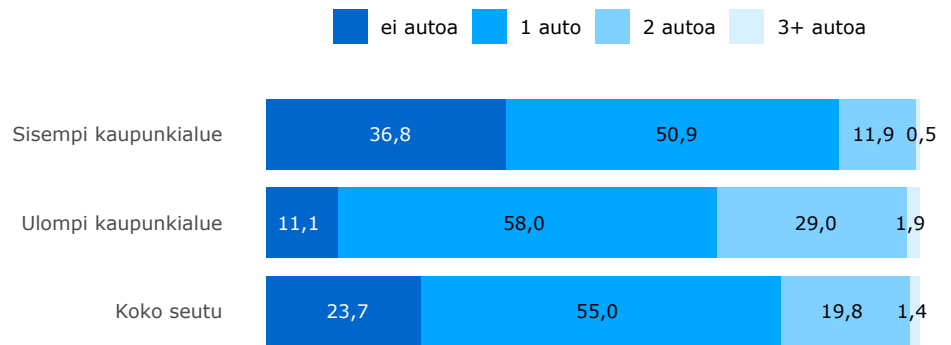
Autollisten asutokuntien osuudet (%) ja asutokuntien hallinnassa olevien autojen vuotuinen ajosuorite keskimäärin yhden ja kahden auton talouksissa

Asukkaiden kulkutapojen käyttö kotitalouksien hallinnassa olevien autojen mukaan

Asutokuntien autonomistus kaupunki-maaseutuoluokituksen mukaan

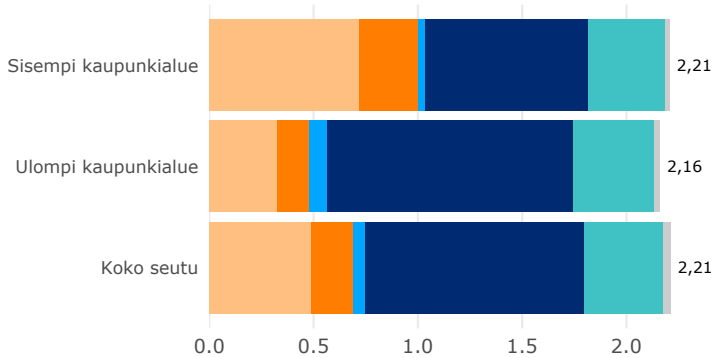
Asukkaiden matkasuorite (km/hlö/vrk) kotitalouksien hallinnassa olevien autojen mukaan

Autoja	Matkasuorite
ei autoa	8,7
1 auto	34,9
2 autoa	34,1

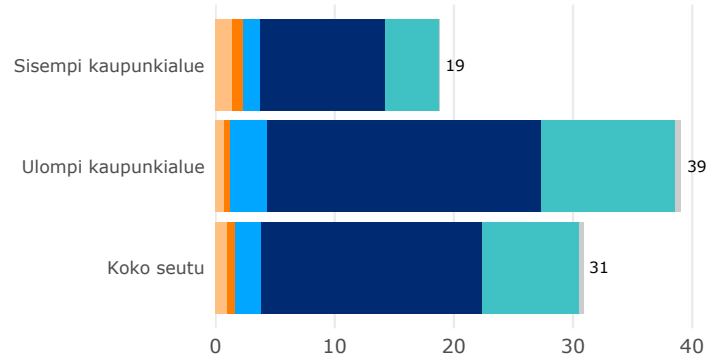
Liikkuminen ja maankäyttö

Seuraavissa kuvissa on esitetty Hämeenlinnan asukkaiden matkaluvut ja matkasuoritteet kulkutavoittain kaupunki-maaseutuluokituksen mukaan. Alla olevassa taulukossa ovat matkaluvut kaupunki-maaseutuluokituksen ja ikäryhmän mukaan. Alueen ikäryhmiä ei ole analysoitu, jos ainakin yhdessä ikäryhmässä on vain hyvin vähän havaintoja (alle 30 henkilöä).

Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)

Matkasuorite (km/hlö/vrk)

jalankulku pyöräliikenne joukkoliikenne henkilöauto, kuljettaja henkilöauto, matkustaja muu

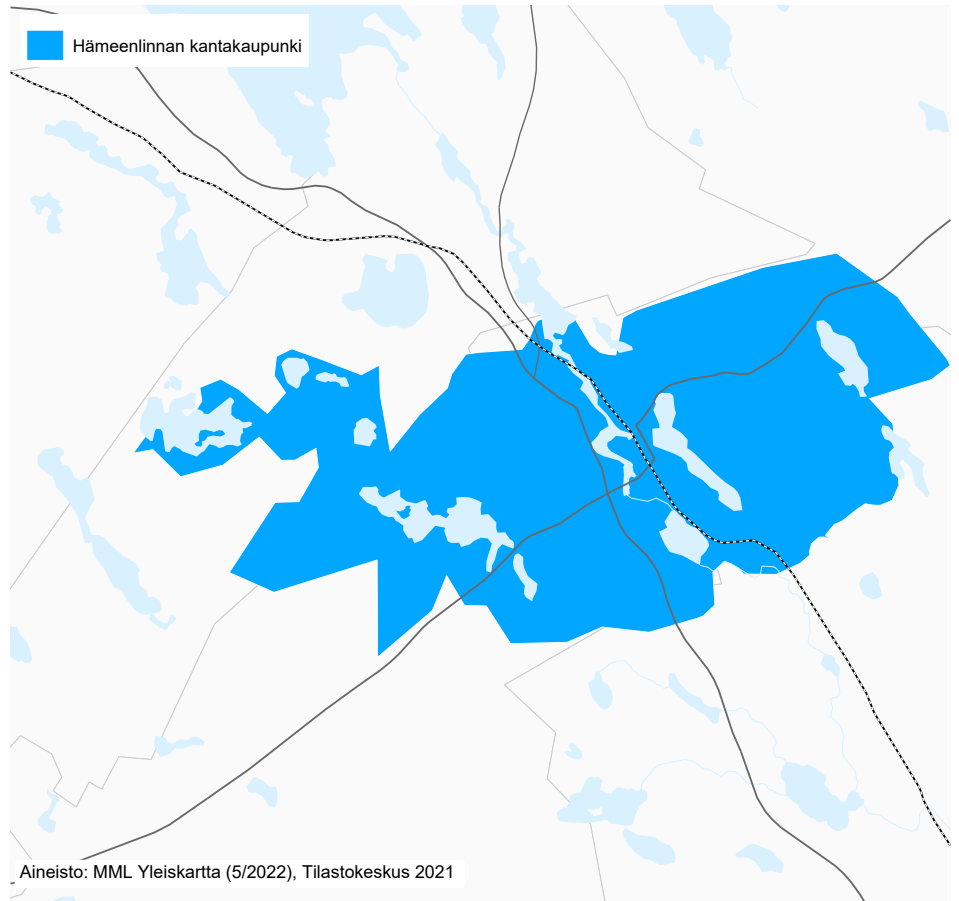
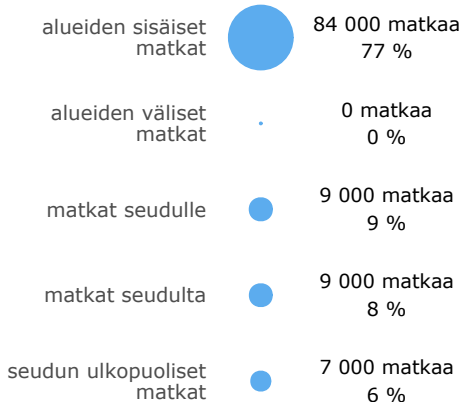
Matkaluvut kaupunki-maaseutuluokituksen ja ikäryhmän mukaan (matkaa/hlö/vrk)

Luokitus	Ikäryhmä	Jalankulku	Pyöräliikenne	Joukkoliikenne	Henkilöauto, kuljettaja	Henkilöauto, matkustaja	Muu	Kaikki
Sisempi kaupunkialue	kaikki	0,72	0,28	0,03	0,78	0,37	0,02	2,21
Ulompi kaupunkialue	kaikki	0,32	0,16	0,09	1,18	0,39	0,03	2,16
Koko seutu	kaikki	0,49	0,20	0,06	1,05	0,37	0,04	2,21

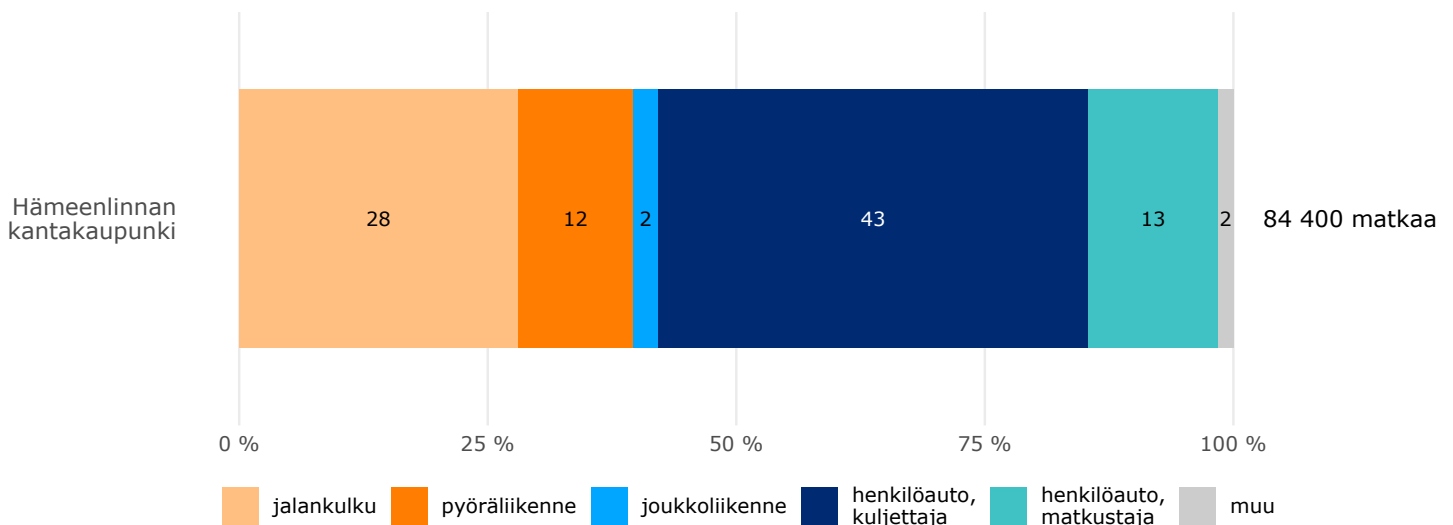
Kunnan sisäiset matkat

Hämeenlinnan asukkaat tekivät vuorokaudessa yhteensä 110 000 matkaa. Näistä alueiden sisäisiä matkoja oli 84 000. Matkoja seudulle tai seudulta oli yhteensä 19 000. Hämeenlinnan asukkaiden kokonaan seudun ulkopuolella tekemiä matkoja oli 7 000.

Asukkaiden matkat

Alueiden sisäisten matkojen kulkutapaosuudet ja vuosittaiset matkamäärät

Matkojen keskipituudet

Keskimäärin seudun matkoista pisimpiä olivat vapaa-ajan matkat. Lyhyimpiä matkoista olivat koulu- ja opiskelumatkat sekä ostosmatkat. Keskipituudet on ilmoitettu vain, jos havaintoja on ollut vähintään 30.

Matkojen keskipituudet (km) matkan tarkoituksen mukaan alueittain

Alue	Työ	Työasia	Koulutus, opiskelu	Vapaa-aika	Kyyditseminen	Ostos	Asiointi, muu	Kaikki
Hämeenlinnan kantakaupunki	12,7	-	3,4	22,3	13,2	7,5	12,0	14,0

Asumismuoto ja liikkuminen

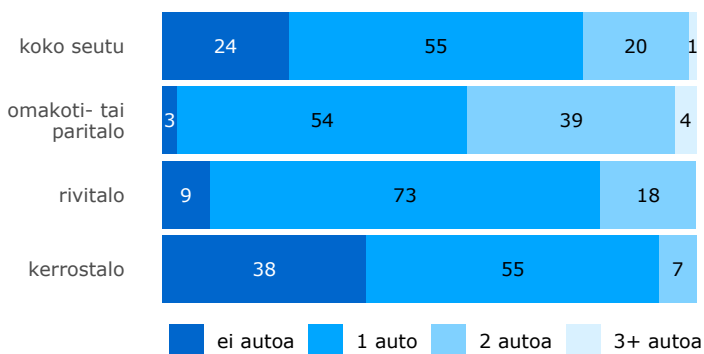
Asuntokuntien asumismuodon jakauma tutkimusaineistossa (%)

Omakoti- tai paritalo	Rivitalo	Kerrostalo	Muu
35,3	14,1	46,6	4

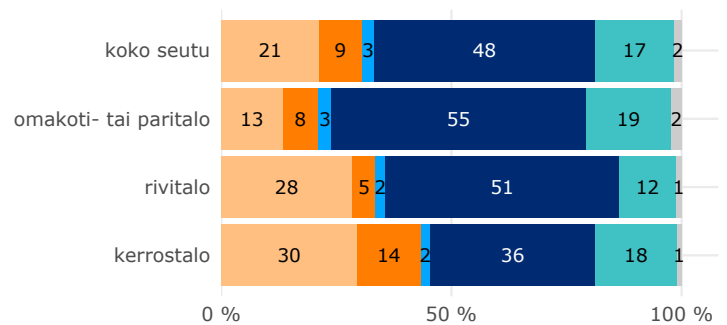
Matkaluku asumismuodon mukaan (matkaa/hlö/vrk)

Omakoti- tai paritalo	Rivitalo	Kerrostalo
2,39	2,4	1,94

Autonomistus asumismuodon mukaan (%)

Kulutapaosuudet asumismuodon mukaan

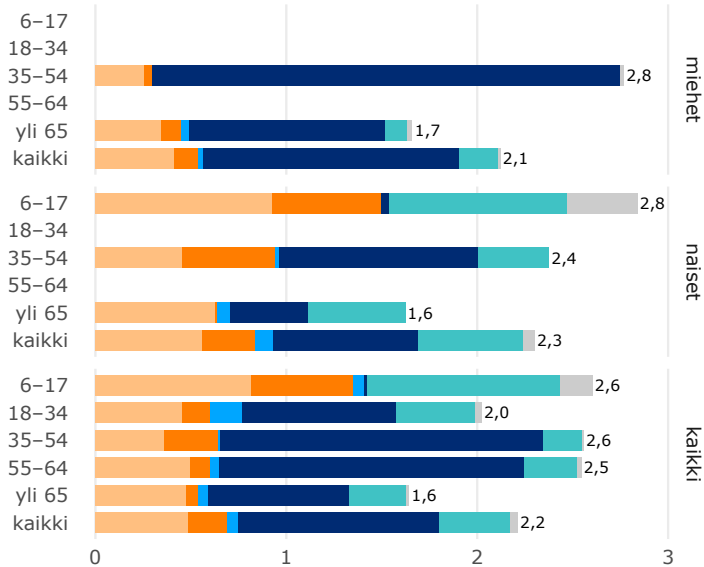
Eri väestöryhmien liikkuminen

Tunnusluvut sukupuolen ja iän mukaan

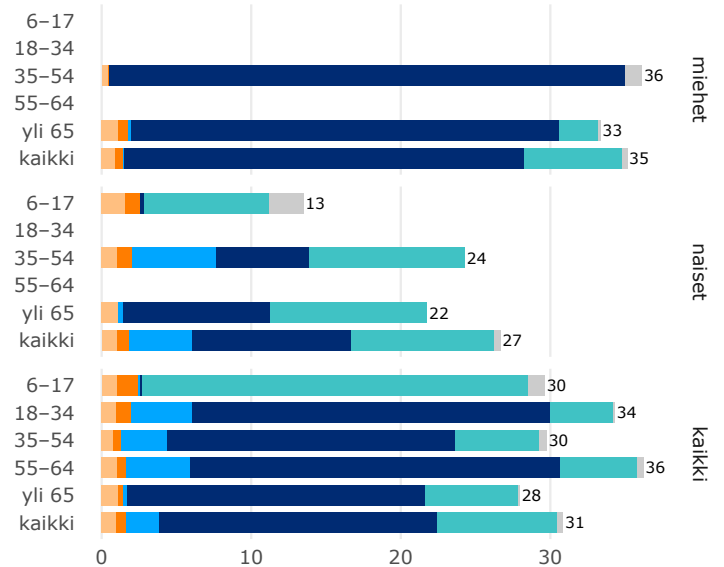
Ikäryhmän tietoja ei ole esitetty, jos havaintoja on hyvin vähän (alle 30 henkilöä).

tunnusluku	Miehet						Naiset						kaikki
	6-17	18-34	35-54	55-64	yli 65	kaikki	6-17	18-34	35-54	55-64	yli 65	kaikki	
matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)	-	-	2,77	-	1,66	2,12	2,84	-	2,38	-	1,62	2,30	2,21
matkan keskipituus (km/matka)	-	-	13	-	20	17	5	-	10	-	13	12	14
keskimääräinen matka-aika (min/matka)	-	-	19	-	47	31	18	-	27	-	34	26	29
matkasuorite (km/henkilö/vrk)	-	-	36	-	33	35	13	-	24	-	22	27	31
matka-aikasuorite (min/henkilö/vrk)	-	-	54	-	78	66	50	-	65	-	55	61	63

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)

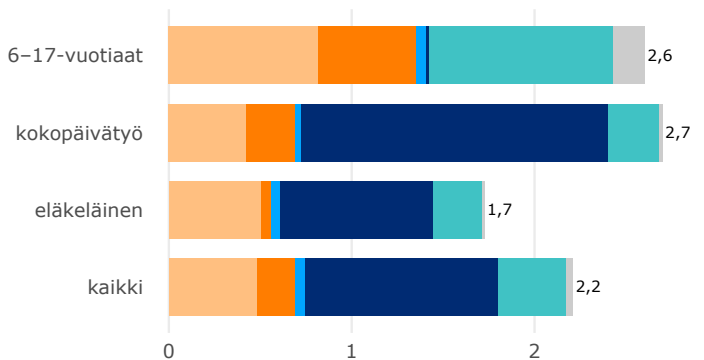

Matkasuorite (km/henkilö/vrk)

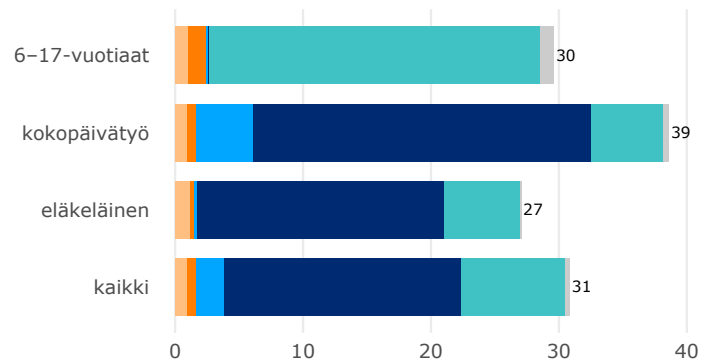

Pääasiallinen toiminta

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)

Matkasuorite (km/henkilö/vrk)

■ jalankulku
 ■ pyöräliikenne
 ■ joukkoliikenne
 ■ henkilöauto, kuljettaja
 ■ henkilöauto, matkustaja
 ■ muu

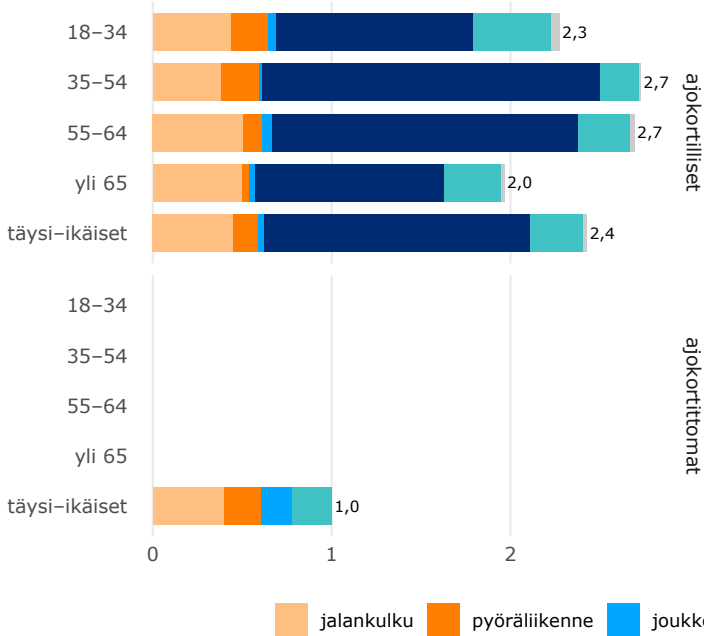
Ajokortin haltijat

Seuraavissa kaavioissa on esitetty matkaluku ja matkasuorite iän ja ajokortin hallinnan mukaan kulkutavoittain. Ajokortilla tarkoitetaan tässä voimassaolevaa henkilöauton kuljettamiseen oikeuttavaa ajokorttia. Ajokortittomien matkasuoritteet olivat pienempiä kaikissa ikäryhmissä.

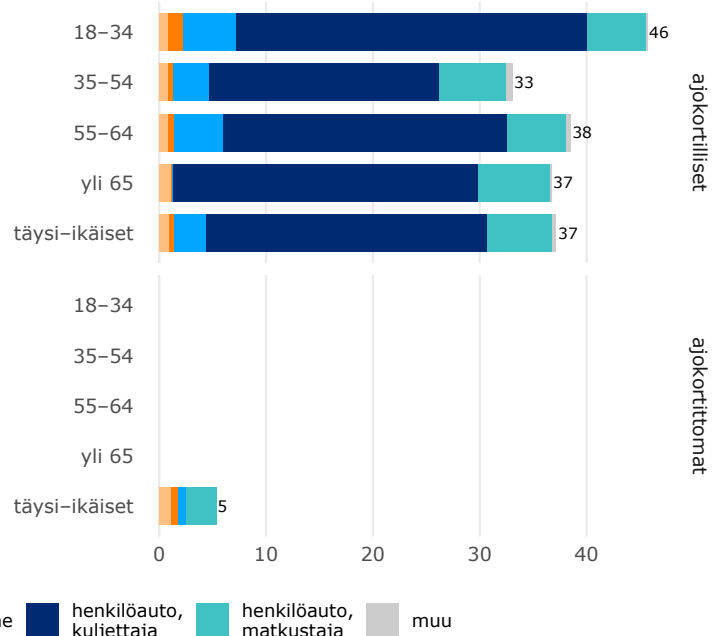
Ryhmän tuloksia ei ole esitetty, jos havaintoja on hyvin vähän (alle 30 henkilöä).

Yhtenä tekijänä ajokortittomien pienempään matkasuoritteeseen oli ajokortin hallinnan ja työssäkäynnin suhde: Ajokortin haltijoista selvästi suurempi osa oli työssäkäyviä kuin ajokortittomista. Työssäkäyvien matkaluku ja -suorite taas olivat ei-työssäkäyviä suuremmat.

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk) iän mukaan

Matkasuorite (km/henkilö/vrk) iän mukaan

Matkan tarkoitus

Matkan keskipituutta ja keskimääräistä matka-aikaa ei ole esitetty, jos matkoja on alle 30.

Tunnusluvut matkan tarkoituksen mukaan arkena (ma-pe)

Matkan tarkoitus	Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	Matkan keskipituus (km/matka)	Matkasuorite (km/hlö/vrk)	Keskimääräinen matka-aika (min/matka)	Matka-aikasuorite (min/hlö/vrk)
työ	0,50	13,1	6,5	27	13
työasia	0,08	-	1,7	-	2
koulutus, opiskelu	0,20	3,3	0,7	17	3
vapaa-aika	0,50	14,2	7,1	38	19
kyyyditseminen	0,45	13,3	5,9	23	10
ostos	0,38	8,8	3,3	21	8
asiointi, muu	0,27	11,4	3,1	25	7
kaikki	2,38	11,9	28,3	26	63

Tunnusluvut matkan tarkoituksen mukaan viikonloppuna (la-su)

Matkan tarkoitus	Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	Matkan keskipituus (km/matka)	Matkasuorite (km/hlö/vrk)	Keskimääräinen matka-aika (min/matka)	Matka-aikasuorite (min/hlö/vrk)
työ	0,05	-	0,1	-	1
koulutus, opiskelu	0,02	-	0,1	-	0
vapaa-aika	0,87	34,2	29,9	51	45
kyyyditseminen	0,18	-	2,3	-	4
ostos	0,40	4,2	1,7	15	6
asiointi, muu	0,24	-	3,3	-	8
kaikki	1,78	21,1	37,4	37	65

Kulikutapojen käyttö matkan tarkoituksen mukaan vuositasolla

Seuraavaan taulukkoon on koottu matkaluvut henkilöä kohti vuositasolla. Luvut ovat saatettavissa vuorokausitasolle jakamalla 365:llä.

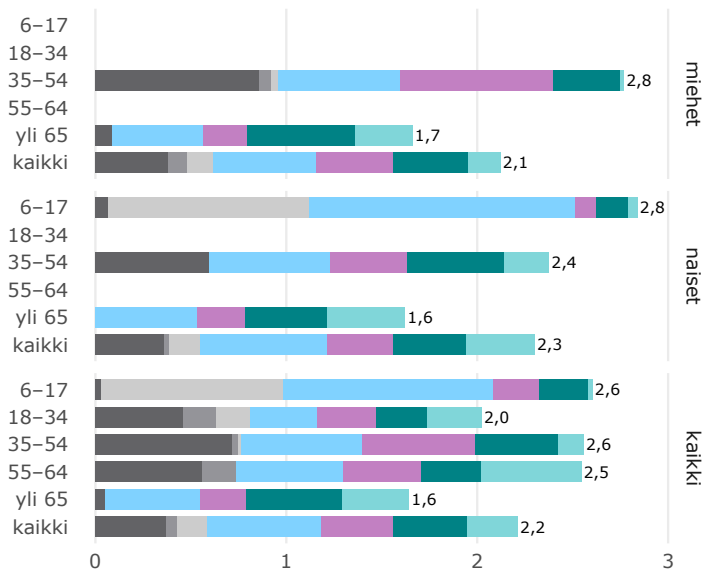
Matkaluku (matkaa/henkilö/vuosi) ja osuus tarkoituksen matkoista

Matkan tarkoitus	Jalankulku		Pyöräliikenne		Joukkoliikenne		Henkilöauto, kuljettaja		Henkilöauto, matkustaja		Muu		Kaikki	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%
työ	13	10 %	26	19 %	5	3 %	83	61 %	5	4 %	3	2 %	136	100 %
työasia	0	0 %	0	0 %	0	0 %	18	79 %	5	21 %	0	0 %	22	100 %
koulutus, opiskelu	25	46 %	10	19 %	10	18 %	4	7 %	3	6 %	2	4 %	56	100 %
vapaa-aika	81	37 %	23	10 %	1	0 %	60	27 %	50	23 %	5	2 %	219	100 %
kyyyditseminen	8	6 %	5	4 %	0	0 %	94	69 %	29	22 %	1	1 %	137	100 %
ostos	30	21 %	11	8 %	2	2 %	73	51 %	25	18 %	1	1 %	141	100 %
asiointi, muu	20	21 %	0	0 %	3	3 %	53	55 %	19	20 %	1	1 %	96	100 %
kaikki	178	22 %	74	9 %	21	3 %	384	48 %	137	17 %	13	2 %	807	100 %

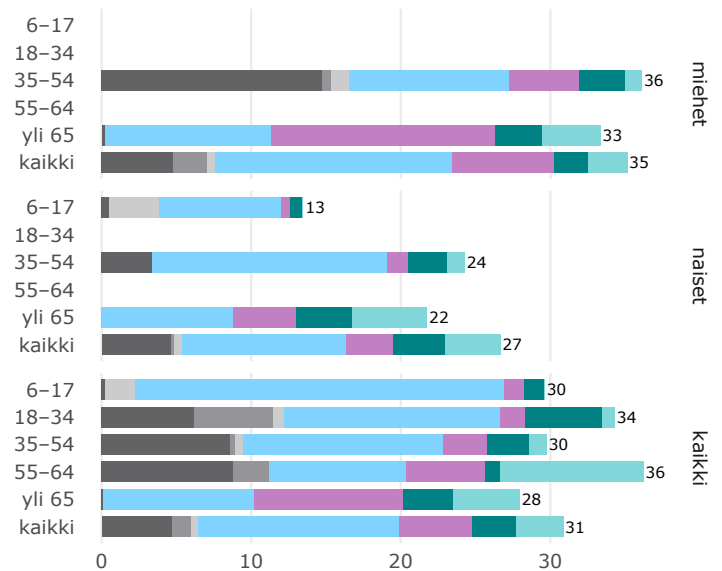
Matkan tarkoitus sukupuolen ja iän mukaan

Ryhmän tuloksia ei ole esitetty, jos havaintoja on hyvin vähän (alle 30 henkilöä).

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)

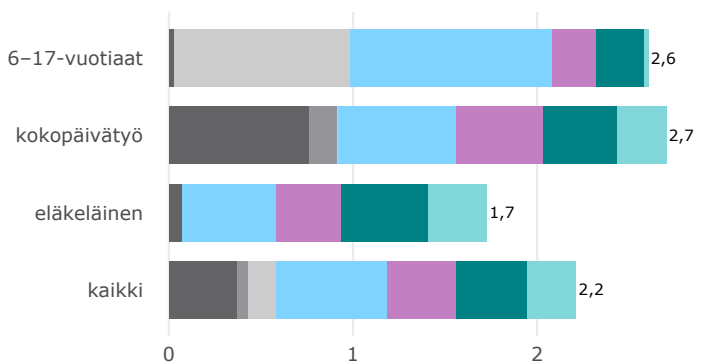

Matkasuorite (km/henkilö/vrk)

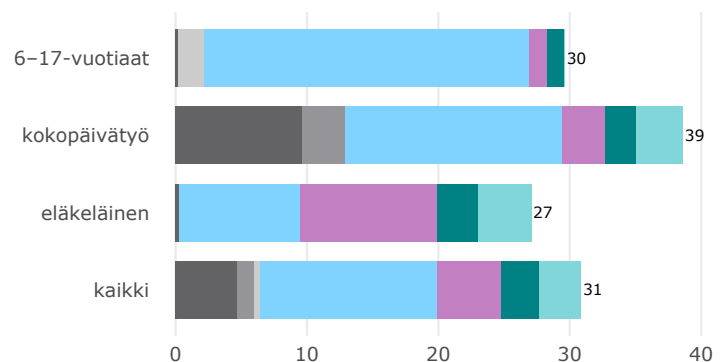

Matkan tarkoitus pääasiallisen toiminnan mukaan

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)

Matkasuorite (km/henkilö/vrk)

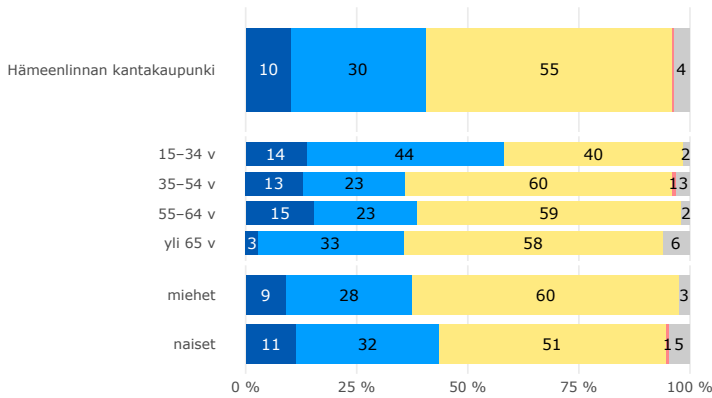

työ työasia koulutus, opiskelu vapaa-aika kyyditseminen ostos asiantti, muu

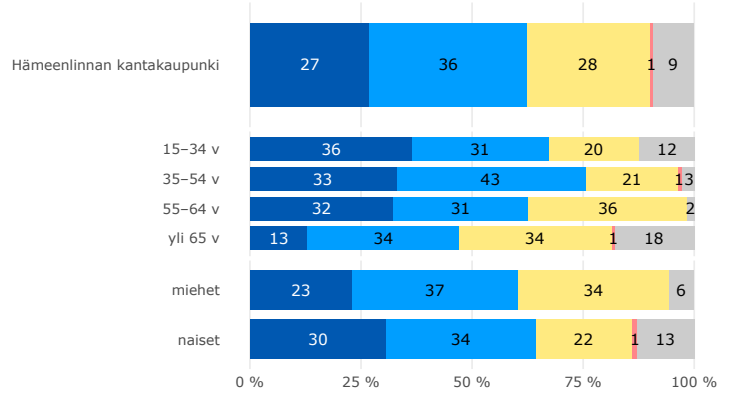
Kulkumuotojen olosuhteisiin ja etätöihin panostaminen

Kuinka paljon omassa asuinkunnassa pitäisi vastaajan mielestä panostaa seuraaviin asioihin

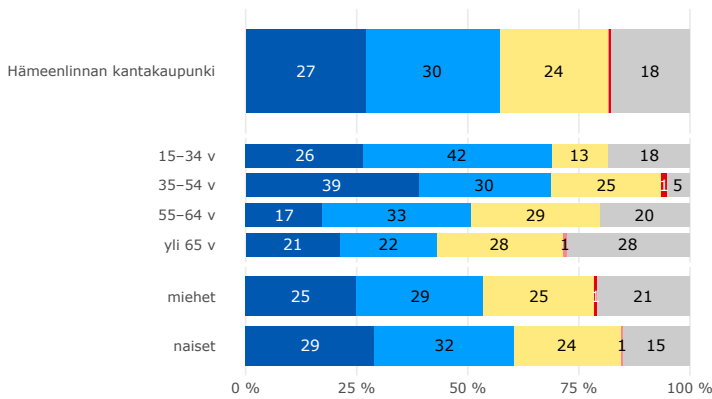
Jalankulun olosuhteet

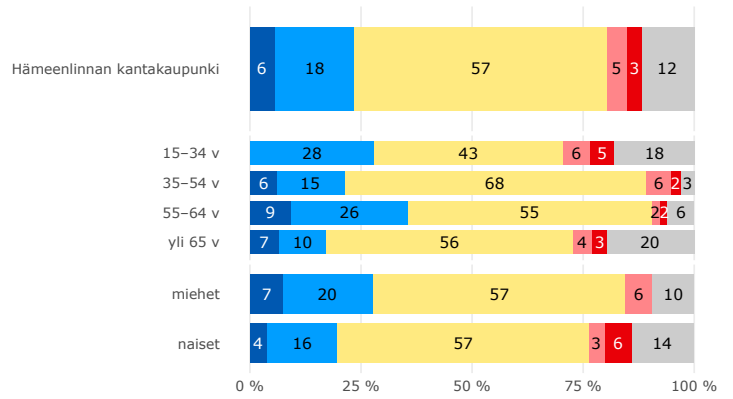
Pyöräliikenteen olosuhteet

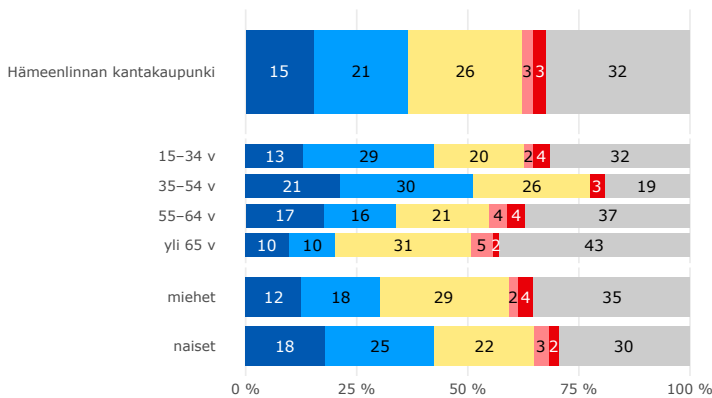
Joukkoliikennepalvelut

Henkilöautoilun olosuhteet

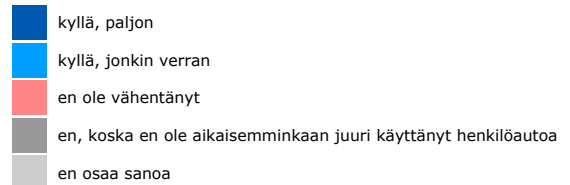
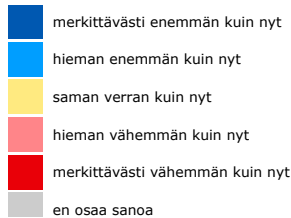
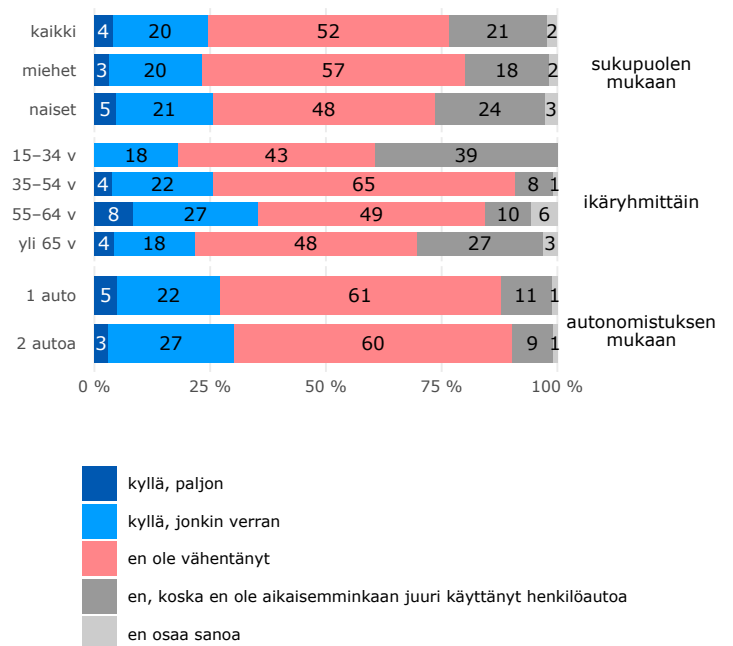

Etätöiden olosuhteet

Henkilöauton käytön vähentäminen ympäristöystävällisyydestä

Onko vastaaja vähentänyt henkilöauton käyttöä ympäristöystävällisyydestä viimeisen 12 kk aikana

Luotettavuus

Tutkimusasetelmaa suunniteltaessa Valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen päätunnusluvaksi seutukohtaisissa tarkasteluissa asetettiin kestävien liikkumismuotojen yhteenlaskettu kulkutapaosuus seudun asukkaiden kotimaanmatkoilla, joka Hämeenlinnassa oli 33,8 %. Tunnusluvun tarkkuus on 5,9 prosenttiyksikköä 95 %:n luottamustasolla. Tämä tarkoittaa, että 95 %:n varmuudella seudun kestävien liikkumismuotojen todellinen kulkutapaosuus asettuu mainitun virhemarginaalin sisälle. Tutkimuksen perusjoukko on analyseissä jaettu kunta- tai alueryhmiin, jotka mahdollistavat tutkimustulosten esittämisen luotettavasti.

Muunnoskertoimet

Tässä julkaisussa esitetyt tunnusluvut ovat koko vuoden kaikkien päivien keskiarvoja. Monet aiemmat seudulliset liikkumistutkimukset Suomessa on toteutettu rajattuna jaksona syksyisin tai keväisin. Usein liikkumista on tutkittu vain arkisin maanantaista torstaihin. Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus on taas ympärivuotinen ja kattaa kaikki viikonpäivät, myös lomakaudet.

Vertailujen helpottamiseksi viereisiin taulukkoihin on koottu muunnoskertoimet, joilla vuoden keskimääräisistä matkaluvuista päästään syksyn arkivuorokauden vastaavin lukuihin. Kertoimet on laskettu erikseen asukkaiden matkoille seudun sisällä ja kaikille asukkaiden kotimaanmatkoille. Kertoimet on esitetty niille kulkutavoille ja matkaryhmille, joiden havaintomäärä on ylittänyt kahdensadan koko aineistossa.

Luotettavuussyistä kertoimia ei ole esitetty matkasuoritteille eikä keski-matkapituuksille. Matkalukujenkin osalta pandemiavuoden vaihtelevat rajoitukset heikentävät muunnoskertoimien vertailukelpoisuutta muiden vuosien kanssa.

Vastausmäärät alueittain

Alue	Vastausmäärä
Hämeenlinnan kantakaupunki	321

Hämeenlinnan asukkaiden kotimaanmatkojen kulkutapaosuudet ja virhemarginaalit

Kulkutapa	Kulkutapaosuus	Virhemarginaali
jalankulku	22,0 %	± 4,5 %-yks
pyöräliikenne	9,2 %	± 3,7 %-yks
bussi	2,0 %	± 1,6 %-yks
raide	0,6 %	± 0,8 %-yks
joukkoliikenne yhteensä	2,6 %	± 1,8 %-yks
kestävät kulkutavat yhteensä	33,8 %	± 5,9 %-yks
henkilöauto, kuljettaja	47,6 %	± 8,6 %-yks
henkilöauto, matkustaja	16,9 %	± 4,7 %-yks
henkilöauto, yhteensä	64,5 %	± 9,0 %-yks
muu	1,7 %	± 1,3 %-yks

Kulkutapakohtaiset muunnoskertoimet koko vuoden keskimääräisistä matkaluvuista syksyn arkivuorokauteen

Kulkutapa	Seudun sisällä		Kaikki kotimaanmatkat	
	matkaa/hlö/vrk	kerroin	matkaa/hlö/vrk	kerroin
henkilöauto, kuljettaja	0,73	1,13	1,05	1,02
kaikki	1,70	1,10	2,21	1,01

Matkaryhmäkohtaiset muunnoskertoimet koko vuoden keskimääräisistä matkaluvuista syksyn arkivuorokauteen

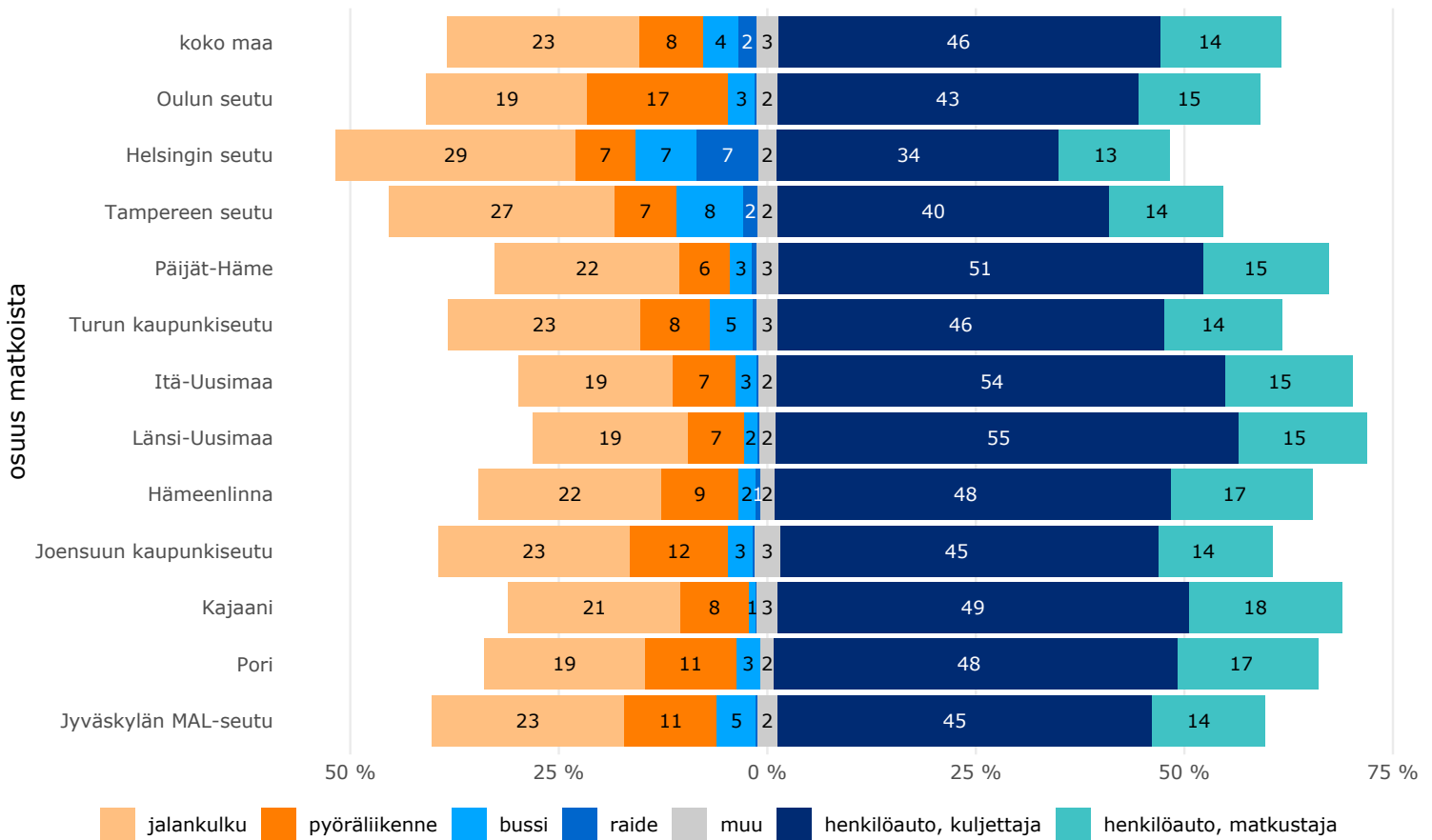
Matkaryhmä	Seudun sisällä		Kaikki kotimaanmatkat	
	matkaa/hlö/vrk	kerroin	matkaa/hlö/vrk	kerroin
vapaa-aika	0,43	-	0,60	0,64
kaikki	1,70	1,10	2,21	1,01

Vertailu muihin seutuihin ja valtakunnalliseen tutkimukseen

Vuoden 2021 henkilöliikennetutkimus toteutettiin valtakunnallisesti ja useilla kaupunkiseuduilla samanaikaisesti yhtenä tutkimuskokonaisuutena. Siten tulokset ovat tutkimusmenetelmän puolesta vertailukelpoisia muihin seutuihin ja koko maahan. Vuonna 2021 koronapandemia vaikutti merkittävästi liikkumiseen. Liikkumiseen vaikuttaneet suositukset ja rajoitukset vaihtelivat maan eri osissa, minkä takia seutujen tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään. Tätä julkaisua vastaava kooste on saatavilla kaikista tutkimukseen osallistuneista seuduista.

Alla olevassa kuvassa on yhteenveto vuoden 2021 kotimaanmatkojen kulkutapaosuuksista koko maassa ja tutkimukseen osallistuneilla seuduilla. Taulukkoon on koottu perusjoukon koko, matkaluku ja matkasuorite.

Kotimaanmatkojen kulkutapaosuudet

Seutujen perusjoukot ja tunnusluvut

Otosalue	Perusjoukon koko	Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	Matkasuorite (km/hlö/vrk)
Oulun seutu	249 934	2,48	38,8
Helsingin seutu	1 432 317	2,25	31,0
Tampereen seutu	380 669	2,46	34,9
Päijät-Häme	195 443	2,20	33,5
Turun kaupunkiseutu	337 406	2,36	31,7
Itä-Uusimaa	72 876	2,04	35,9
Länsi-Uusimaa	91 100	2,09	32,6
Hämeenlinna	49 687	2,21	30,9
Joensuun kaupunkiseutu	97 652	2,29	33,7
Kajaani	34 328	2,40	35,4
Pori	79 524	2,34	33,4
Jyväskylän MAL-seutu	195 087	2,34	37,0